

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.**Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.****Subsidiu bellic pentru preoțime.**

Correspondențele, ce ne sosesc zilnic din toate colțurile provinciei mitropolitane, desvălesc o exasperată stare de spirit a preoțimii. Scrierile, ținute în ton mai mult sau mai puțin violent, cer ajutoare grabnice pe seama preoților cari au ajuns deja la marginea mizerii negre. Correspondenții se adresează superiorităților bisericești cerându-le intervenția la ministerul de culte. Am crezut, că înainte de ce am publica scrisorile aceste să ne informăm personal asupra acestor chestii, spre a putea servi cu date autentice cititorilor, privitor la ajutoarele bellice, pe cari le cere azi toată preoțimea.

Constatăm, că din partea superiorității s'a cerut ajutorul de îmbrăcăminte, pe care l'au și primit preoții. S'au transpus deasemenea registrele pentru ajutorul familiar, care încă trebuie să sosească în curând. Alte nu s'au cerut, deoarece nime în alte afaceri superiorității bisericești nu s'a adresat. Singur un protopop a cerut Consistorului să intervină la înaltul guvern, pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor, ceea ce s'a și făcut. Răspunsul favorabil încă a sosit dela ministru.

Credem deci, că facem un serviciu preoților când le atragem atenția, că în chestia ajutorului de războiu să se adreseze de dreptul Superiorității bisericești, cari la rândul lor vor înainta aceste cereri și vor stărui pentru favorabila lor rezolvire. Ar fi bine dacă hotărârile de natura aceasta s'ar lua în sinoadele protopopești. În felul acesta

s'ar ajunge mai cu de grabă la rezultat, decât invinuinđ oameni, cari nu sunt de vină și căutând mărul de ceartă unde nu este.

Din parte-ne am spus de atâtea ori și o spunem și acum în condițiile de trai ale zilelor noastre preoțimea a ajuns în covârșitoare majoritate la o mizerie extremă. Ne gândim în primul rând la preoții dela orașe, la cei din Munții apuseni, la cei ce nu au nici o economie și la moralistii cu 800 cor congruă. Chiar și cei cu economie bună suferă sub greutatea uriașelor cheltuieli ce se cer.

O ajutorare grabnică se așteaptă în aceasta direcție. Și consistențele noastre, cari cunosc situația clerului vor face tot posibilul, ca glasul preoților noștri să fie auzit.

Proiectul autonomiei catolice în fața corpurilor legiuitoare. Conte Apponyi Albert, ministru cultelor a fost primit de curând în audiență de Majestatea Sa monarhul. Intervievat de câțiva corespondenți asupra acestei audiențe contele Apponyi a declarat, că a făcut raport monarhului asupra unor chestii din rezortul său. A declarat apoi că situația externă a țării n'a fost atât de splendidă ca acum. Cât pentru proiectul autonomiei catolice este în situația a declara, că acela va fi prezentat dietei încă în 21 a lunii Decembrie.

Armistițiul pe frontul ăstic. În 14 crt. Alteța Sa regală general-maresalul Leopold, principe de Bavaria a semnat la Brest-Litowski, împreună cu reprezentanții statelor aliate convenția de armistițiu cu Rusia, care e

valabilă până la 14 Ianuarie. Agenția telegrafică ungară publică textul convenției de armistițiu dela Brest-Litowski, care cuprinde 11 articoli. În introducerea se spune, că armistițiul s'a încheiat cu scopul restabilirii păcii durabile și favorabile pentru ambele partide.

La tratativele de pace ce decurg în Brest-Litowski, ca plenipotențiat al Ungariei și Austriei a mers ministru de externe contele Czernin, având în suită pe șeful în ministerul de externe Dr. Grätz Gusztáv și contele Mittag ministru plenipotențiat.

Știrea de armistițiu cu Rusia a fost comunicată în Sobranie de ministru prezident bulgar Radoslavov. Citirea comunicatului a fost des întreruptă de aclamările deputaților. Vestea aceasta a produs mare bucurie și în Turcia.

Agenția telegrafică din Petrograd aduce comunicatul, că generalul Scerbacev a încheiat la Focșani armistițiu interimar între trupele române, și germane, maghiare, austriace, turcești, bulgare.

Să se conchieme**Sinod arhidiecezan!**

În timpul din urmă s'au pus în discuție lucruri importante pentru noi: *Îmbunătățirea sorții preoților, situația grea și rușinoasă a preoților deficienți și a preoțeselor văduve.* Afară de acestea, cari ne ating pe noi pe preoți, mai sunt chestii importante, cari ating de aproape și periclitează existența bisericii noastre: *Situația preparanșilor, stăvilaria școlilor dela granițe și autonomia catolică.* Eu cred, că aceste chestii nu-l lasă rece pe nici un preot și fiecare din noi ne gândim

**Semnați pentru împrumutul
al șaptelea de războiu!**

aşa zicând cu groază la rezolvarea acestora. Oare n'ar fi vremea, ca şi preoţimea să ia parte la rezolvarea lor? Nu ne îndoiim, că Arhieriei şi-au făcut pe deplin datoria, dar credem, că alt răsunet ar avea glasul Lor, dacă s'ar vedea, că la spatele Lor stau preoţii, cari sunt reprezentanţii naturali ai bisericii şi poporului român.

De aceea, cred, că a sosit timpul să se conchime sinoade eparhiale. Să nu ni-se spună, că e stare de războiu şi nu putem face adunări! Catolicii au ținut congrese, protestanţii au ținut sinoade, frații greco-orientali au ținut congres electoral, sinoade eparhiale și acum se pregătesc de congres național bisericesc. Numai noi să nu putem ținea adunări în vremea războiului!

O greutate ar fi prevederea cu mâncări la timpul sinoadelor. Vom merge la sinoadele protopopești cu traista noastră și vom trimite deputați la sinoadele eparhiale — cu traists lor. Cum au mers în vremea fericitului Bob asessorii konzistoriali cu traista lor, așa vor merge și acum bucuroși reprezentanții clerului și poporului românesc la scaunele episcopoești!

Octavian Popa
preot.

"Teologul" vlădicilor uniți.

— Studiu istoric. —

De dr. Z. Păclișanu.

(Continuare.)

Dupa moartea lui Patachi (27 Octombrie 1727), biserica româna unită a ajuns iarăși sub conducerea excelentă a iezuiților. Împăratul Carol III. a numit, fără nici un amestec al clerului, în 15 August 1728 director al diocesei vacante pe rectorul colegiului iezuit din Cluj, Adam Fitter. În anul următor acesta a convocat un sinod al preoțimei române la Cluj-Mănăstur, la care se spune că ar fi participat pe lângă Fitter încă trei iezuiți și anume Ioan Gyalogi, Ioan Kiss și Paul Kolosvári, apoi cei doi vicari generali ai bisericii unite și 30 de protopopi, despre cari se afirmă — afirmație de altfel foarte puțin probabilă — că toți știeau latină, ceea ce firește, nu l-a împiedicat pe directorul Fitter să țină vorbirea de deschidere ungarește.¹⁾ Petru Maier însă, care a avut în mână actele sinodului, prevăzute cu issăliturile și pecetile protopopilor prezenți, spune, că numărul acestora a fost abia șase-aproximativ.²⁾ La sfârșitul anului 1729 Fitter a părăsit Ardealul, fiind denumit rector al seminarului din Capovia, iar căma bisericii române a rămas până la înălțarea lui Ino-

centia Micu Klein (1732) în mâinile teologului Régai și ale substitutului său Emeric Göyöl.

Sub păstoria lui Inocențiu Klein moartea teologului se poate urmări mai bine. Corespondența din exil a marelui arhierem cuprinde privitor la chestiunea aceasta o mulțime de date prețioase și din diferitele memorii trimise Curții din Viena și Curții române se desprinde într-o formă neașteptată rolul fustat al acestei instituții și tendințele tot mai îndrăznețe ale iezuiților să a subjughe biserica româna unită. În diploma împărătească din 25 Februarie 1729, prin care a fost confirmată alegerea lui Klein, s'a impus anului vlădica între alte condiții și aceea a țineți unui teolog iezuit conform dispozițiilor cuprinse în diploma de leopoldină din 19 Martie 1701.³⁾ Condiția aceasta a lipicit chiar și din diploma de denumire a lui Atanasie Anghel, caruia ținerea teologului i-a fost impusă pe altă cale și în alta formă, și a lipicit și din aceea a lui Patachi. Klein nu putea fi mulțumit de condiția aceasta amiltoare și de aceea a plecat îndată după terminarea neștărilor la Viena, atârând la Curte pentru eliminarea ei din diploma de confirmare. Într-o scrisoare trimisă în 11 Septembrie 1731 din Viena credincioșilor din Oradea-mare, la care li roagă să contribuie cu bani la acoperirea multelor cheltuieli impozitate cu călătoria și petrecerea sa în Viena, zice, că a mers la Curte cu deputați pentru a se șterge din confirmarea lui unele puncte, ce nu-i convin și una de felul „slăvitului nostru norod.”⁴⁾ În diploma de denumire i-s'au impus condiția de-a fi supus papei și Curții împărătești, de-a atârna la cele spirituale de la primatul din Strigon, de a-și ținea teolog, să observe punctele unirii și de-a nu face schimbări privitoare la venetele stolare fără consensul șefei catolice a guvernului ardelean.⁵⁾ Punctele, a căror ștergere a putut-o cere Klein, sunt numai cele privitoare la ținerea iezuitului și la venetele stolare și, în esență cel mai bun, pe care nu-l putem presupune, și acela privitor la atârnaarea de la primatul din Strigon. Despre călătoria aceasta vorbește Klein și în decretul prin care l-a excomunicat pe Balogh, zicând: „cum enim finito nevititate in oppum consensu Vianam venientibus nobis successive theologi solutio delata per nos vero recessit.”

Klein spune apoi în același decret, că eșind din mănăstirea Muncaciului, unde și-a făcut nevitatul, a luat lângă sine de bună voie și nesilit sau îndemnat de nimeni — libere nostre arbitrio et beneplacite — un iezuit, pe care l-a trimis în afacerile sale și ale clerului la Viena. Acesta însă a lucrat aci mai mult pentru a-și asigura poziția pe lângă episcopul, decât în interesul clerului și al bisericii române și astfel Klein, descoperindu-i șiretlicurile, i-a dat drumul, condusând biserica fără teolog. Mai târziu întâlnind din întâmplare, cu prilejul unei călătorii — in itinere obvium habuissimus — pe mănăcatorul venitelor lui Patachi, iezuitul Régai, și crezând că se va fi pusăit, l-a luat, iarăși proprio metu, ca eștor lângă sine, neșterindu-i nici un salariu. Régai a

început a pârî pe episcopul la episcopul latin și la guvernul ardelean. Fiind descoperite și întregile acestuia, a fost silit să se retrătoare țării la ai săi — secunda vice recessit — unde în 20 Februarie 1738 revocat și prin decret împărătesc în locul lui a fost numit dănușit de Curtea din Viena teatit János, și se vede, că continele lor iuzigi și intervenți la Curte au avut rezultatul dorit, pentru că în decretul, prin care e denumit János, s'au impus episcopului să-i plătească 300 fl. anual și să-i deie locuință în rezidența episcopoească, unde are dreptul să-și țină și un servitor și doi cai.⁶⁾ Klein nu a voit să respecte dispoziția aceasta înșterită de Curtea vieneză și urmarea a fost, că împăratul Carol III. a introdus condiția ținerei iezuitului cu salariu anual de 300 fl. și cu servitor și doi cai în aceeași diploma din 21 August 1738, prin care a fost dat din domeniul Blajului vlădicilor români uniți.

Klein văzând, că instituția iezuitului convine a deveni o primejdie periculoasă pentru biserica unită, fiind introdusă în țesea literile fundationale ale domeniului episcopoeșc, a început a lupta cu toate mijloacele pentru ștergerea ei. Cu prilejul sinodului, ținut în 25 Maiu 1739, episcopul a îndemnat pe protopopi și preoții prezenți să pună teologului condiții, despre cari știa că nu le va putea observa în întregime și să-i facă astfel imposibilă rămânarea în țară. Și de fapt în ziua a doua a sinodului despre vlădica și teologul pe șarșit ședea, alerul a formulat pentru teolog o instrucție împărșită la 13 puncte, în care cerea, să așere preoțimea de injuriile și neștreptățile ce i-se făceau din partea domniilor de pământ și a funcționarilor comitatonați; să nu asculte plângerile preoților contra protopopilor fără a fi cerut informațiile necesare de la protopopul respectiv sau de la vicarul general; să poată jurământ de fidelitate față de episcopul și față de cler; să nu șleosească clerul la observarea altor lucruri afară de cele patru puncte ale unirii; să respecte dispozițiile Pravilei cu excepția punctelor contrare unirii; să ștergă din toate persoanele bisericești să se beaure de înștinățile cuprinse în diplomele leopoldine; să se poarte cu respectul cuvenit atât față de episcopul cât și față de cler; să nu împiedice hirotonirea candidaților de preoți ca astfel aceștia să nu se șleosească a merge la episcopii schismatici pentru hirotonire; să atârnașcă obiar și împotriva guvernului ca și preșții uniți să capete plată anuală și îmbunătățire de stola; să nu trimită informații secrete și injuriease împotriva clerului nici să nu poarte astfel de corespondență cu demnii din patrie, și în afărșit, să producă în original diploma a doua leopoldină.⁷⁾ Despre instrucțiile acestor zile Samuil Klein cu multă dreptate: „Șeopul instrucției mi-se pare a fi fost acela, că dirigăterea aceea a teologului să se ștergă de tot.”⁸⁾

¹⁾ Decretul de excomunicare alui Balogh: „Iussu cum annuo trecentorum florenorum per nos praestando salario cum famulo et duorum equorum sustentatione aliisque oneribus in residentiam nostram illocabatur (copie la autorul).”

²⁾ I. M. Moldovanu o. cit. II. p. 32-4. of. Bunea, Episcopul Ioan Inocențiu Klein. Blaj 1909 p. 147.

³⁾ T. Cipariu, Acte și fragmente. Blaj 1866, p. 96.

⁴⁾ I. M. Moldovanu, Acte sinodali I. Blaj 1869 p. 177.

⁵⁾ Iorga, Studii și documente privitoare la istoria Românilor IV, 33-4 Nr. 78.

⁶⁾ I. M. Moldovanu I. cit.

¹⁾ Fr. Kazy, Memoria posthuma trium venerabilium virorum Societatis Jesu patrum Adami Fitter, Andreae Sigray et Pauli Kolosvári. Tyrnaviae 1749 apud Nillos o. cit. p. 486-88.

²⁾ P. Maior, Istoria bisericii Românilor. Buda 1813 p. 27. „Sequuntur subscriptiones impressione usualium sigillorum munitae duorum generalium vicariorum et archidiaconorum ac logothetae, qui huic synodo interfuerunt, numero sedecim.”

În același timp Klein trimite împăratului Carol III. un memoriu, în care cere ștergerea acelei punct din diploma din 21 August 1738 prin care s-a impus plăcerea teologului cu salariu din venitul vladiceștii.¹⁾ În 20 Octombrie 1740 împăratul moare, iar în 19 Martie 1741 moare și teologul János. Maria Teresia deapănă în locul lui prin rescriptul din 1 Mai a aceluiași an pe locușorul Ioan Balogh, impunându-i-se vladiceștii din nou respectarea condițiilor din literile fundamentale ale împăratului Carol din 21 August 1738. Klein văzând, că peștia se trimitea în chestia aceasta n'a avut nici un rezultat, trimite în 14 Septembrie 1741 prin nunciul apostolic din Viena, împărătesei Maria Teresia cu energie și vehemență protest împotriva introducerii rezoluției în domeniul episcopesc din Blaj. Episcopul arată nedreptatea care se face clerului și neamului său, observându-se numai punctele nefavorabile ale diplomașilor Habsburgici, iar cele care cuprind privilegiile și drepturile, nu le observă nimic; spune apoi că nu are lipsă de teolog rezoluții, fiindcă sunt destui teologi români învățați, că rezoluții au apără eternă față de maltratarea conștientilor lor și că nu sunt conștienți de acel apostolic, ei numai de pofta de-a mișcarea venitul vladiceștii. Ei nu vreau să fie apostoli ai credinței, ei caută numai comoditatea și odihna. Episcopul, care nu are pentru sine însăși locușorul potrivit, este silit să se lagărjească de locușorul teologului și să-l câștige legume, fân, ovăși și lemn, făcându-se astfel provizorul rezoluției. În sfârșit episcopul cere ca împărătesa să-l scoată pe rezoluție din domeniul vladiceștii.²⁾

(Va urma).

Dezideriile conferinței de pace din Berna. Nu de mult a avut loc în Berna din Elveția întrunirea social-democraților, pentru a afla și discuta modalitățile pentru încheierea unei păci durabile, bazată pe înțelegere deplină. În aceasta întrunire savanții au adus în discuție și chestia naționalităților, dela a cărei rezolvire atârna mult trănăcia viitoarei păci.

Profesorul din Christiania, *Hawdan Kohl* a prezentat adunării un elaborat, format după părerea celor mai mari savanți germani, francezi, englezi etc. în rezolvirea chestiei de naționalități. Punctele cardinale a acestui elaborat, acceptat în Berna de temel pentru rezolvirea chestiei naționalităților, sunt următoarele: 1. Naționalitățile să-și poată dezvolta liber limba și caracterul lor cultural. 2. Fiecărei naționalități să se garanteze libertate deplină cetățenească, economică și religioasă și să se deie posibilitatea de a primi educația în limba maternă. 3. Naționalitățile, pe lângă respectarea legilor statului, își pot organiza în mod liber bisericile. 4. Naționalitățile își pot înființa în mod liber organizațiile necesare pentru instrucția publică. 5. Pot să aleagă reprezentanți pentru conducerea afacerilor lor bisericesti și școlare și pot să arunce dare pe membrii comunității lor pentru susținerea bisericilor și a școlilor.

¹⁾ Memoriul acesta nu-l cunoaștem; Klein însă îl amintește într-o petiție trimisă în 14 Septembrie 1741 împărătesei Maria Teresia, care e publicată în Moldovanu o. cit. II. p. 86 sq.

²⁾ I. M. Moldovanu l. cit. cfr. Bunca o. cit. p. 149-50.

6. Pe seama fiecărei naționalități trebuie să se asigure o reprezentare justă în corporațiunile clase de popor. 7. Statul trebuie să se îngrijască despre aceea, ca organele administrației publice, cari ajung în atingere nemijlocită cu poporul, să cunoască limba poporului, iar în cunoștințele oficiale să se publice și în limba minorității naționaliste.

Scrisoare din Budapesta.

Organizarea preoțimii.

(Dela corespondentul nostru).

În 28 Nov. crt. s'a ținut în Budapesta conferința preoțimii catolice din țară, în cauza înființării unei *reuniuni preoțești regnicolare*. La conferința aceasta au luat parte peste 100 preoți din toate părțile, sub conducerea cunoscutului deputat socialist-creștin, prelatul Dr. Al. Giesswein. De față a fost și pâr. *Dr. Nicolae Brinzeu*, protopop în Comloșul-mare. Am întrebat pe Dl. Dr. Brinzeu despre scopul plănuitei reuniuni și despre isprăvile conferinței. Dânsul mi-a spus următoarele:

»Întâmplător aflându-mă în capitală și auzind, că azi se ține conferința din chestie, am mers să văd ce se va face acolo. Nu știu cum, eu am fost cel dintâiu, care am lansat ideea unei organizații a preoțimii în presa din patrie. Pe la începutul anului curent revista preoțească »Egyházi Közlöny« a publicat părerile mai multora despre lipsa de preoți și mijloacele de sanare a acestui neajuns. Între acelea a fost și părerea mea, care am arătat, cum numai crearea unei mai bune situații materiale a preoțimii de rând ar putea aduce o îmbunătățire pe acest teren; iar la situația materială a clerului ar contribui în primul rând o organizare asemenea celor din Austria și Germania. Am arătat ce isprăvi a făcut într'un singur an reuniunea »Pax« din Austria, cu care eu deja în vara anului trecut m'am fost pus în legătură cu gândul, să propun preoțimii noastre gr. cat. române înființarea unei astfel de organizații. Din cauza războiului cu România însă, apelul meu dat chiar atunci la tipar, nu a apărut, iar ideea atinsă în revista amintită a prins rădăcini la frații catolici maghiari, încât a ajuns la conferința de azi. Mărturisesc, că-mi pare foarte bine, că am putut asista la constituirea aceasta, căci așa am ajuns în măsura de a ține în evidență din

capul locului, și noi dezvoltarea acestor afaceri!

— La conferința, la care a luat parte un mare număr de preoți, mai toți din provincie, din clerul de rând, — preoții din Pesta și dignitarii peste tot, au absentat, afirmative din cauza (s'a scris și în foi), că primatele și unii episcopi din jurul său ar fi contra, — prelatul Giesswein înainte de toate a arătat, cum interesele materiale (forțarea unei mai bune retribuții din partea statului, instituții de ajutoare pentru cei lipsiți, pentru cazuri de morbo și deficiență), și morale (apărarea preoților față de organele civile și față de atacurile din presă) reclamă o organizare asemenea acelor, cari s'au făcut în Germania, Austria și Italia. Arată, că o atare organizație numai în conțelegere cu Preasfințitii Arhieriei se poate închipui, și exprimă convingerea, că precum în Austria au putut câștiga patronatul suprem al Cardinalului Piffi, așa va fi și la noi. Între motivele morale, cari reclamă organizarea regnicolară, a amintit președintele și acela, că precum a auzit în Viena, Croații și Românii s'au oferit ca membri la reuniunea din Austria, — în lipsa unei în patrie.

— După vorbirea de deschidere, în care s'a propus și salutarea prin telegrame a Papei și episcopilor, au luat cuvânt mai mulți preoți, între cari mai cu efect un simpatic preot bătrân, care a arătat cum a ajuns să abdică de parohie și să fie azi capelan în Budapesta din cauza, că el și servitorii lui nu mai aveau ce mânca! Alții au dilucidat chestia din alte puncte de vedere; un preot dela Hajdudorogh a grăbit să atragă atențiunea asupra mizeriilor preoțimii greco-catolice, cerând, ca organizarea să fie cu respect și la ei!

— Atunci n'am putut să nu mă ridic și eu anunțând rezerve cu privire la greco-catolici, deoarece provincia noastră metropolitană mai înainte a început a se ocupa cu ideea unei organizații proprii (la aceasta s'a referit poate informația dlui președinte, care — cum cetim în o foaie de azi — a ajuns și în publicitate) și lucrul în sine e de o așa natură, încât cu greu se poate închipui o soluție pe bază unitară.

— După acestea președintele a enunțat necesitatea organizării preoțimii și s'a ales o comisiune, care să pregătească statutele, cari se vor dezbate și primi la adunarea de constituire.

— Cu acestea conferința de înainte de amiazi s'a terminat.

— Cetesc în foi, în raportul altfel cu greșeli evidente, că în comisiunea pentru pregătirea statutelor am fost băgat și eu. Aceasta s'a putut întâmpla în conferința de după amiazi, la care eu nu am luat parte și întrucât e așa, poate voi avea prilej să petrec și mai departe cu atențiune dezvoltarea lucrurilor, deocamdată e bine să iee cunoștință preoțimea noastră despre toată treaba și să-și spună cuvântul în »Unire«.

Despre neajunsurile preoțimii, despre lipsa unor măsuri, s'a scris și la noi foarte mult. Dacă este o tagmă, la care se impune o organizare oarecareva, noi, preoțimea gr. cat. română suntem aceea! Și aceasta s'a atins deja în »Unirea«, numai despre forma în care ar trebui să se facă nu am vorbit încă. Eu nu știu, de ce părere sunt ceilalți frați, dar convingerea mea e următoarea: Dacă Românii iau parte la organizarea socialistilor din țară (f. »Adevărul« din Budapesta și rolul dlui Goldiș la Arad), nu ar fi nimic în aceea, ca și preoțimea creștină-catolică să se organizeze împreună. Cu toate acestea părerea mea e, că intereselor noastre mai bine corespunde o organizație paralelă, dar separată de a preoțimii de rit latin. Nu numai situația noastră geografică și faptul că suntem provincie metropolitană; dar împrejurarea, că noi suntem preoți cu familii, la cari se impun măsuri de ajutorare a membrilor familiei, a văduvelor, a orfanilor, ne spune, că o organizare generală r. cat. cu greu ar putea satisface tuturor neajunsurilor noastre. De aceea binevoescă frații preoți a-și da părerea și în ultimul for Preasfințirii noastre Arhieriei sunt chemați a-și spune cuvântul: dacă e mai bine să fie numai o organizație, regnicolară, ori aprobă grațios organizarea separată a preoțimii gr. cat. române.

(Coresp.)

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 19 Decembrie. Frontul ostic: Armistițiu.

Frontul italian. Spre ost de Brenta trupele diviziei de infanterie c. și r. a patra cu cooperarea succasă a artileriei dela regimentul de infanterie 7, au ocupat cu asalt pozițiile dușmane situate lângă Ost die Lepre precum și Monte Aselon-ul. La Monte Aselon succesele s'au înmulțit prin zădărnicierea contraatacurilor

dușmane. Au făcut prizonieri 48 ofițeri și peste 2000 ostași. Trupe germane din nou au respins atacurile dușmane date spre ost de Monte Solarole.

În Flandria pe unele secțiuni, pe termii sudici dela Scarpe, la Nouvreu și Graincourt după amiazi s'au înasprit luptele de artilerie. Spre nord-ost de Craonne o coloană de asalt prin esiri cutezate a făcut mai mulți prizonieri francezi. Avioanele au atacat cu bombe Londra, Ramsgate și Margate. Sublocotenentul Bongartz a secerat a 27-a învingere aeriană.

Pe ambii termii dela Vardar lupte vehemente.

Informațiuni.

Cătră cetitori.

P. T. Abonenți sunt rugați să binevoiască a-și solvi abonamentul.

În deosebi rugăm pe domnii restanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de indulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII”.

Cununie. Ds. *Juliana Tanco* și dl. *Vasile Tatar*, teol. abs., și au serbat actul cununiei Duminecă, 16 crt. Monor—Cetatea-de-baltă. — Felicitări!

Evacuarea Seminarului. În urma unui ordin adresat de comanda supremă militară, Seminarul nostru teologic a fost evacuat. Sperăm, că în scurt timp se vor putea începe cursurile. La timpul său clericii vor fi avizați.

Lista de contribuție a credincioșilor sf. Bisericii gr.-cat. rom. din Șeitini (com. Csabád) pentru Orfelinatul din Blaj. Prima următoarele: Credincioșii noștri din fruntea parohie a Șeitinului (comitatul Csabád) ne-au dat o frumoasă și vrednică de mare laudă dovada spiritului de jertfă și a dragostei față de instituția cea mai nouă a bisericii noastre, orfelinatul din Blaj. La îndemnul vrednicilor lor părinți sufletesc sufletesc protopopul Gheorghe Maior, precum se vede din lista aei alăturată, spre acel mobil scop au colectat frumoasa sumă de 2546 cor. care transpus Ven. Ordinariat diecezan spre a adauge la suma colectată în această dieceză, care pe lângă dârlul generos al Il. Sale Dnui Episcop diecezan de 40000 cor. se urcă peste 39.000 cor. Lista de contribuții e următoarea: George Maior protopop 100 cor., Ioan Giurgiuș 100 cor., Constantia Dolina 10 cor., Traian Costea 50 cor., Gligor Costea 10 cor., Rusand Vădăsan 10 cor., Ioan Neamț 20 cor., George Nagy 10 cor., Todor Hulber 100 cor., George George Băcican 50 cor., Ștefan Băcican 20 cor., Ilie Băcican 30 cor., Constantin

Costea 100 cor., Petru Ciumedan 3 cor., soția I. Deliman Constantia 10 cor., Ilie Papp 100 cor., Nicolae Papp 50 cor., Nădlăcșan 20 cor., Maria Görög 10 cor., Mitru Chirileș 20 cor., Uram Andrei 20 cor., Mokris Zuzana 20 cor., Mitru Ciocan 10 cor., Ioan Chiorean 10 cor., văd. Mitru Ciocan 20 cor., Z. Hario Horea 150 cor., Maucila Horea 50 cor., soția I. M. Horea 50 cor., Truța Constantin 100 cor., Todor Bozian 20 cor., Ana Băndor 20 cor., George Șaianț 10 cor., Lazar Șaianț 10 cor., văd. Ioan Mitruț 25 cor., Ștefan Mitruț 25 cor., George Vădăsan 20 cor., văd. George Aib 20 cor., Ioan Băba 20 cor., Traian Sucigan 40 cor., Sandru Hulber 60 cor., Soția Măcsan 10 cor., Petru Roș 10 cor., Steva Dabila 20 cor., Todor Dabila 30 cor., Constantin Aldea 100 cor., soția Iai Constantia Aldea n. Ana Macșan 100 cor., Ioan Szolinger 10 cor., soția I. Andrei Nagy 2 cor., Rusand Vădăsan 1 cor., Ioan Truța 50 cor., 50 cor., Venitul curat al concertului aranjat prin dl învățator gr.-cat. Petru Engiș 510 cor. Suma totală: 2546 cor. — 2446 cor. în bani și 10 cor. în obligațiune de stat valoare nom. 100 cor.

Necrolog. † *Patriciu Drăgălina*, profesor și director în retragere a institutului pedagogic diecezan gr. cat. rom. din Caransebeș, preedinte al Comunității de avere a fostului regiment confier romanobanatic Nr. 13, etc. a decedat în Domnul în 14 Dec. —
Odihnească în pace!

Terminul de subscriere la împrumutul al șaptelea de războiu, în vederea multor semănări ce se fac, s'a prelungit până în 31 Dec.

Toți cetățenii, cari încă nu au subscris, să grăbească a-și face datorița!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Publicațiune.

Moara bisericii gr.-cat. din Magyarigen-Ighiu, cu 2 pietrii, aflătoare pe riul de munte din hotarul Ighiuului cu grădină de pomi în extenziune de cca 2 jug. să dă în arândă pe un ciclu de 3 sau 6 ani, începând cu 1 Ian. st. n. 1918. Licitarea se va face la 19.6 Dec. 1917 în școala gr.-cat. din Magyarigen-Ighiu.

Prețul de strigare 1000 coroane. Aceia cari doresc să iee parte la licitare, au să depună la oficiul parohial 10% din prețul de strigare.

Condițiunile de licitare să pot afla în Cancelaria oficiului parohial în orele de oficiu.

Magyarigen—Ighiu, 21 Nov. 1917.

Alexandru Andrea
preot gr.-cat.

Ioan Dobo
curator.

Ioan Suciu